## Tours of the Members in Drought hit Areas

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯ ಕಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ೩–೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ೮–೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿದೆವು. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಶ್ರೀ ವಿ.ಗ್ಬಂ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಹಳೆಯದಾದರೂ, ಹೊಸದಾಗಿ, ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಅವರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ ? ಇದೇ ರೀತಿ ೧೫ ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಯರ್‌ರವರು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಫೋನ ಮಾಡಿದರೆ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಆ ಮೇಲೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಇಂಟರವ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪವರ್ಸ ಆದರೂ ಏನು? ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆಗೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಇವರು ಬಂದು ನೋಡಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಡೆಲಿಗೇಶನ್ ಹೋದಾಗ ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕೊಡದೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

## Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973
### Motion to Consider

MADAM SPEAKER.—I have received the following message from the Governor of Mysore.

> "In pursuance of Clause 3 of article 207 of the Constitution of India, I, Mohanlal Sukhadia, Governor of Mysore, do hereby recommend that the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 may be considered by the Legislative Assembly."

Sri D. K. NAIKAR.—(Minister for Law and Parliamentary Affairs).—Sir, On behalf of the Hon. Chief Minister, I beg to move :

"That The Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration.

MADAM SPEAKER.—Motion moved :—

"That The Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration."

Sri T. R. SHAMANNA.—The subject taken up is in an order different from the order noted in the agenda. If every day the subject is taken up in an order different from the agenda, it would be difficult for us to send amendments or to prepare ourselves. So, what I am requesting is that it should be in keeping with the order in the agenda. Yesterday also it happened like that.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕೋಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. There is no harm in it.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಇದ್ದಂತಹ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೨೬, ೨೨೭ ಮತ್ತು ೨೨೮ನೇ (೧)ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಎರಡು ಜನ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಚಿನ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ೫೦ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ನಂತರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಮೊದಲು ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜ್‌ಸ್ ಇರುವಂತಹ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ೧೯೫೨ ಮತ್ತು ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಆದ ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಲಾ ಕಮಿಶನ್‌ನ ೧೪ನೇ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಮದ್ರಾಸ, ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೆಜಾರಿಟಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಪೀಡೀ ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇರಳ, ನಾಗಪುರ, ಕಲ್ಕತ್ತ,

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಬಾಂಬೆ, ಅಲಹಾಬಾದ, ಮತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†Sri T. R. SHAMANNA.—(Fort) Madam Speaker, it is a small amendment but it is of considerable importance to the litigants. As you are all aware, justice also now-a-days has become very costly and, at the same time, the judges cannot be said to be always going according to equity and justice. From the decisions given in the courts, we find that though the litigants spend a lot of money, in many cases, they are not getting justice. One important feature of this Bill is that if a case has been taken before a single judge, there is a provision for appeal, whereby the litigant can appeal in the same court to a bench of two judges. And, of course, if an appeal has to be taken to the Supreme Court, there is a lot of expenditure to be incurred. Delhi being far away from the capital of this State, naturally to engage a Lawyer to appear before the Supreme Court and to meet several other charges in connection with the Supreme Court appeal, there will be a lot of expenditure. If there is appeal to be found in the High Court of the State, it will be advantageous in many respects. But as already seen, the judges now appointed are to a certain extent, to the convenience of the Government rather than according to the principles involved. In the recent appointment of the Supreme Court Chief Justice, of course, politics has played its part and it is not a healthy feature that judges are appointed on considerations other than the usual practice that has been adopted hitherto. Convenience should not be the criterion for appointment of judges.

2-30 P. M.

Here there are many clauses relating to the Constitution. I have sent an amendment also to the Act to the effect that when there is an appeal against the order of single Judge to a Bench of two Judges, that Bench of two Judges should consist of Judges other than the Judge who

passed the original decree or order. The reason that prompted me to give that amendment is that the Judge who passed the original order or decree has already formed his opinion and if he is one of the Judges in the Bench constituted to dispose of the appeal against his order, that Judge will continue to hold his own views in disposing of the appeal. There will be again controversy about the Judgement given by the two-Judge Bench. Therefore, to avoid this controversy and to get real justice in appeals, I have suggested an amendment to the relevant section of the principal Act.

With these remarks, I welcome the Bill and request that it may be adopted.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ (ಹುಮನಾಬಾದ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟೆನ್ಷನಲಿ ಇನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಕ್ರಿಟಿಸೈಜ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ಲೋಪ ದೋಷ ಗಳನ್ನು ಎಗ್ಜಾಮಿನ ಮಾಡಿ ರಿ-ಕಾನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ, ಇಬ್ಬರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್‌ಜಸ್ಟಿಸ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಬಿಯಾಸ ಕಾರ್ಪಸ ತರಹ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶೇಕಡ ೯೯ರಷ್ಟು ಜನ ಎರಡು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹತ್ತಿರ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಫೈಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೂ ವಿರೋಧ ಬಂದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತ ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ ಪ್ರೆಷರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಲಿಟಿಗೆಂಟ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮೊದಲು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಲಿಟಿಗೆಂಟ ಪರ್ಸನ್ಸ ಒಂದು ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಲಿಟಿಗಂಟ ಅಪೀಲು ಫೈಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜಸ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೆಂಚ ಕಾನೆಸ್ಟಿ

ಟ್ಯೂಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಡಿಸಿಷನ ಕೊಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ಲ ಡಿಸಿಷನ ಬರುವುದಾದರೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಲೂ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಡ್ಜಸಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜಸ ಇರುವ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ರೆಫರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಪೀಲು ಕೇಳುವ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ ಆಗಿರಬಾರದು. ಹೈಕೋರ್ಟ ಜಡ್ಜ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೂ ಡಿಸ್ಪ್ಯಿಕ್ಟ ಜಡ್ಜ ಡಿಸಿಷನ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದು ಪುನಃ ಅಪೀಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಡಿಸಿಷನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಪೀಲು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಂಚ ಮಾಡಿ ಚೀಫ ಡಿಸ್ಪ್ಯಿಕ್ಟ ಜಡ್ಜಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೇ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ಲ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ಲ ಡಿಸಿಷನ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೆರಿಟ್ ಆಫ್ ಕೇಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕನಸಿಡರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಆಗ ಅಪೀಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಫೈನಲ್ಲ ಡಿಸಿಷನ ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾಗಿ ಆಗುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ ಡಿಸಿಷನ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಅಪೀಲು ಮೂಲಕ ಬೆಂಚ ಆಫ್ ಟು ಜಡ್ಜಸ ಅವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೊರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರಿಪಿಕೇಷನ್ಸ ಆದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೩೭ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಸಿಂಗಲ ಜಡ್ಜ ಅವರು ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಅಂಜಿಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ರಾಜಕಾರಣಿ ಗಳು ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಅಂಡರಟೇಕಿಂಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ದಿಂದ ಶಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರೂ ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೆಂಬ ಭೇದಭಾವವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ ಅವರದು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ಸರ್ಕಾರ, ಅದು ಸಭ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ, ಆಗ ಅದರಂತೆ ಅದು ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ನೀವು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ.—ನಿಮ್ಮ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ಸನಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇಟಿಸುವುದೂ ಸಹ ಇದೆ. ಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ದಿವಸ ದಲ್ಲಿಯೇ ತರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಪ್ರೋಗ್ರೆಸಿವ ಫೋರ್ಸಸ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ಸ ಆದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ಸ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಮನಾಪಲಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ಸ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು 'ಅಹಿಂಸೋ ಪರಮೋಧರ್ಮ' ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಟೋಪಿಯಿಂದ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ರಿವಲ್ಯೂಷನ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರಿಯಲ್ಲ ರಿವಲ್ಯೂಷನ್ನೇ? ಅಥವಾ ರಿವಲ್ಯೂಷನ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಹೊಸದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಳೇ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡ ತಕ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಂಗದಲ್ಲೂ ರ್ಯಾಡಿಕಲ ಛೇಂಜಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಜಡ್ಜಿಗಳು ಆ ಹಳೇ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸ ತಕ್ಕ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಆ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲೂ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ (ಅಮೆಂಡ ಮೆಂಟ) ಬಿಲ್ಲ ೧೯೭೩ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ—

ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟ್‌ಪೆಟಿಷನ್ನುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಎರಡು ಜನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಕುಳಿತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ

ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಆ ಅಪೀಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿಯ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೆ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟುಗಳು ಬಹುತೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಿಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ಸಿಂಗಲ್ಲ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದವುಗಳಿಗೆ ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜರು ಇರತಕ್ಕ ಡಿವಿಜನಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ರಾಜಕೀಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೆಹಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ರಿಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಪೆಂಡಿಂಗ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕೇಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೂ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ — ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವೀಸ ಕೇಸುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹೌದು, ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರಿಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು. ಅಂದಾಗ ವಿನಾಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಲ್ಲ ಬೆಂಚಿನಿಂದ ಡಿವಿಜನ ಬೆಂಚಿಗೆ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಲಾಯರನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚೂ ಕೂಡ ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರಿಟ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆನೂ ಇತರ ರಿಟ್‌ಗಳಂತೆ ಖರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬರೀ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು

ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೆಕ್ಷನ್ (೯)ರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್ಲು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ೧೯೭೩ನೇ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟ (ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್) ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾನೂನು. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಇಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಲು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಜನರು ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಆ ಭಾವನೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರಕಾರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಿಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇದಾದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಎತ್ತಿದವರು ಶ್ರೀ ನಂಬೂದ್ರಿಪಾದರವರು. ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಯ್ತು. ಅವರನ್ನು ಕೇರಳ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಗಳ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಯಾವರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು, ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಂಟರಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ

ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿದರು. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಯಾರಿಗಿದೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಆವರ ಮೂಲಕ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).— Madam Speaker, first of all I want to touch upon a point which the Hon. Minister has not disclosed in this Bill and that is about the financial implication. They must say what would be the expenditure if this reorganisation is made if the Bill is passed into law. It is stated in the Financial Memorandum that 'it is not possible to assess the probable expenditure as it depends upon the number of Judges so appointed'. That means, they contemplate the appointment of some Judges. When that is so, they must come forward and say what would be the expenditure. It is relevant in a Bill of this nature and they must come forward with a statement in that behalf.

At the outset, I welcome the Bill as it will help the litigants who are now going to the Supreme Court on appeal. I welcome this Bill because it provides that all applications under articles 226, 227 and 228 should be tried by a single Judge and that there should be an appeal against that judgment to a Bench consisting of two Judges. This should apply even to habeas corpus writs; otherwise on political considerations a party is made to incur some expenditure.

We are living in the South. From Cape Comorin to Delhi is about 2,000 miles. Therefore, for us and others in the South to go to Delhi and get justice is very costly. A litigant has to go all the way to Delhi and almost in an unknown place has to engage a lawyer. The Supreme Court is very far away. In order to spare the litigant public all

the troubles and worries involved in going to Delhi, Government may think about a radical measure in the judiciary, *viz.*, that provision may be made for appeal to a Bench from the judgment of a single Judge of the High Court. This is a suggestion which I am making. The Government may consult the Judiciary and the Government of India also in this matter.

Apart from that, the Bangalore High Court is not centrally located in Mysore State. The people of Belgaum have to travel about 400 miles to come to the High Court here, the people of Gulbarga 450 miles and for the people of Bidar it is still far away. In the light of the experience of past several years, is it not possible for the Government to have a Bench of the High Court either at Belgaum or Gulbarga, as has been done in the State of Maharashtra and U. P. Maharashtra has got one Bench at Bombay and another at Nagpur; so also U. P. But for the construction of Vidhana Soudha, the headquarters would have been shifted to some other centrally located place. Since we have established the headquarters at Bangalore, it is necessary to make justice easier and cheaper and in order to confidence in the people living far away from Bangalore that they can get easier and cheaper justice, it is necessary to have a Bench either at Belgaum or Gulbarga.

There is a lot of delay in the disposal of writ petitions. Sometimes a clerk who has gone on a writ to the High Court retires before his writ application is taken up and heard by the High Court. Therefore, they must reorganise the whole set up and if necessary think in terms of appointing more Judges to dispose of these cases. Justice delayed can be construed as justice denied. Therefore, in that light our Law Minister should take proper and adequate action to appoint adequate number of Judges to dispose of the pending cases,

With these few words I welcome this measure.

3-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದು, ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಸುಗಳು, ರಿಟ್‌ಗಳು, ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ನೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಡಂಜನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಜಡ್ಜಸ್ ಕೂತುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ ಕೊಠಡಿಗಳಾಗಲೀ, ಕಚೇರಿಗಳಾಗಲೀ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಶರ ಕಾಲದ್ದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ. ಜಡ್ಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜಡ್ಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಕಾರು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ನಿವೃತ್ತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅವರು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಡ್ಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ-ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಕಾರು ಕೊಡಬೇಕು, ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಹೈಕೋರ್ಟು, ಯಾವುದೋ ದ್ವಾಪರಯುಗದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಲ್ಲ, ಬೆಂಚು ಇಲ್ಲ, ಫ್ಯಾನ್ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಟೇಬಲ್ ಇಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ, ಚಳುವಳಿಗಾರರಿಗೆ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ತಂದಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂದೇಹ ಏನೆಂದರೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಅಪೀಲು ಹೈಕೋರ್ಟ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಚಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವೇ ಹೇಗೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟು ಬೆಂಚಿನವರು ಅಪೀಲು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸೆಕೆಂಡ ಅಪೀಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಂಡಿಂಗ ಇದ್ದಂಥ ಚಾಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಕೆಟ್ ಹಚ್ಚಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಅನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಆಯಾ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಹಚ್ಚುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ವಿಲ್ಲವೇ? ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಟಿಕೇಟ ಮೇಲೆ ಸಿಂಗಲ ಜಡ್ಜ, ಜಡ್ಜ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಹೈಕೋರ್ಟು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು, ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಇನ್ನುಳಿದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದು ಪರ್ಸನಲ್ ಲಿಬರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹ್ಯೂಮನ್ ಲಿಬರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಧಪಡುವುದರಿಂದ, ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ ಕಡೆಯಿಂದ ಇದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗ ಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣ ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಮದ್ರಾಸ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜಿಗೆ ಈ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್

ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪುಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಲಾ ಕಮೀಷನ್ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಈ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೂಚಿಸಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಾವಣ್ಣನವರು ಯಾವ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತದೊ ಆ ಜಡ್ಜ್ ಪುನಃ ಅಪೀಲು ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಜಡ್ಜ್ ಒರಿಜನಲ್ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು ಅಪಿಲೇಟ ಅಥಾರಿಟಿ ಆಗಲಾರರು. ಈ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಜಡ್ಜ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಜಡ್ಜ್‌ನ್ನು ಪುನಃ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಪರಿಪಾಠ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಹೈಕೋರ್ಟು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ ಬಗ್ಗೆ, ಫರ್ನಿಚರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರುವದು ಸೂಕ್ತ; ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ.—ಅದು ಕಾನ್ಸಟಟ್ಯೂಟಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೨೬, ೨೨೭, ೨೨೮ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಪೀಲನ್ನು ಬೆಂಚಿಗೆ ಪ್ರೊವೈಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿಟ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಸಿಂಗಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಡಿಸೈಡ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಪ್ರೊವೈಡ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಜೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ೨೨೬, ೨೨೭, ೨೨೮, ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವು ಅಸಲು ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಲ್ಲ. ಅವು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ, ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಬೇರೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ರಿವಿಜನ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್, ಸೆಕೆಂಡ್ ಅಪೀಲ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂಡಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡಿ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸುಮಾಡುವ ಕೇಸುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಒರಿಜನಲ್ ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಡಿಕ್ಷನ್ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ್ ಮಾಡುವುದು ಫೈನಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಬಾರದು. ಆ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಂಗಿಯವರು ಬೆಂಚಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕೊನೆಯದು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಶಂಖೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ ಪುನಃ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಂವಿಧಾನದ ೧೩೪ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಭಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಂದಬಾರದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಸೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವತಿಯಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

MADAM SPEAKER.— I will now put the consideration motion to the vote of the House. The question is :

"That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

The motion was adopted

Clause 2

MADAM SPEAKER.—I will put the clause to the vote of the House. The question is :

"That clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill

Clause 3

MADAM SPEAKER.—There is an amendment tabled by hon. Member Sri T. R. Shamanna.

Sri T. R. SHAMANNA.— In view of the assurance given by the Hon. Minister I do not propose to move my amendment.

MADAM SPEAKER.—Then I will put clause 3 to the vote of the House. The question is :

"That clause 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 3 was added to the Bill.

Clause 4, 5

MADAM SPEAKER.—The question is :

"That clauses 4 and 5 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

"Clauses 4 and 5 do stand part of the Bill."

MADAM SPEAKER.—The clause 1 etc., question is :

"That clause 1, the long Title the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 1, the long Title the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri D. K. NAIKAR.—I move :

"That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be passed."

MADAM SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore High Court (Amendment) Bill, 1973 be passed."

The motion was adopted
and the Bill was passed

## Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill 1973 — Motion to consider

MADAM SPEAKER.—Now the Hon. Minister for Revenue to move the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973.

Sri N. HUTCHMASTHY GOWDA (Minister for Revenue). — Madam Speaker, I beg to move :

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved.

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 be taken into consideration."

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೧ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಂದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳೆ ಇರಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟದೆ ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಶೇಷ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಅವು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಆಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ೧೯೭೪ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವೆಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತಾರೀಖನ್ನು ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸೈಕ್ರಿಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ತಾರೀಖು ೧೯೭೧ನೇ ಇಸ್ವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೧ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಬೇಕೆನ್ನತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪೂರಾ ಜಮೀನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆಗ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈ ತಾರೀಖನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳು ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಆದಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಡೇಟ್ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಜುಲೈ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದಾಗ ವೆಸ್ಟ್ ಆದ ತಾರೀಖು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಸಂಗ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಒಂದನೆ ಯದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇನಾಂ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ

ದಂಥ ವಾಯಿದೆ ಸಾಲದೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲ ಕೊಡತ್ಕದೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಂಥ ಕಾಲ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಆದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಕ್ಲೇಮ್ಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎರಡನೆಯದು. ಇನ್ನೊಂದು ರಿಲಿಜಯಸ್ ಮತ್ತು ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂಗಳ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗಿದೆಂದರೆ, ಕದೀಮ ಟಿನೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟಿನೆಂಟ್ಸ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ವಗೈರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳ ಸ್ವತಃ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವತಃ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಗೇಣಿ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ರಿಜಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಜಮೀನು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಭೂ ಕಂದಾಯ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆನ್ಸಿ ಪ್ರೈಜ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನೂ ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair].–

ಇನ್ನೊಂದು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಟಿನೆಂಟಾಗಿ ಯಾರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ ಯಾರೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಇಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿವೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ

ಇನಾಂಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ೧೯೫೪ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ; ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮನೋದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಆಸಕ್ತಿಹೀನತೆ ಏನಿತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ, ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದೇ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನ ಗೇಣೀ ದಾರರು ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಇವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ರಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಶಾಪದ ಫಲದಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋದುವು. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ತಾವು ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೋದ ಮೇಲೂ ಅವರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅರೆಬರೆ ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನಾಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎರಡು ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಒಂದು ರಿಲಿ ಜಿಯಸ್ ಅಂಡ್ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂ ಆಕ್ಟ, ಇನ್ನೊಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಹಿಂದೆ ೧೯೫೫-೫೬ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೫೫–೫೬ರಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರು. ಪರ್ಸನಲ್ ಜಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಬಾ ಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ೧೯೫೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೧೯೫೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ೧೯೫೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ; ಇತ್ಯರ್ಥ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕಾದಂಥ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣೀ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ೧೯೭೩ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು; ಅದರ ಚರಮ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಇನಾಂ ಜಮೀನಿನ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದುವು. ತಂದಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗದೇ ಹೋಯಿತು. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯೋಣ ಎಂದು ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಬರೀ ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ನರಳಿಸಿ, ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲ ಓಡಾಟ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಹಣ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಆಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಂಬಯಿ, ಹೈದರಾಬಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ ಆಗಲೀ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕಾನೂನಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ತತ್ವವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನಂದರೆ, ಇನಾಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾರೇ ಗೇಣೀದಾರರು ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾತೆ ಆಗಬೇಕು, ಅವರು ಗೇಣೀದಾರರು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಗೇಣೀಕಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕದೀಮು ರೈತ, ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ, ಪ್ರೊಟಿಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ ಎಂದು ಮೂರು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಆರ್ಚಕರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸೇವೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಪೂಜಾರಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ಪಟ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಎಲ್ಲ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ, ಭೂಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೨ ಇನಾಂ ಕಾನೂನುಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು, ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾವರ್ಗದ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ ಕೂಡ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಮೈನರ ಇನಾಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪೂಜಾರಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವತ್ತು ಅಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕದೀಮ ರೈತ; ಪರ್ಮನೆಂಟ ರೈತ ಮೂರನೆಯದು ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಅವರ ಜೊರತಾಗಿ ಇರುವ "other tenants" ಈ ಪ್ರಕಾರ ೪ ವರ್ಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕದೀಮ ರೈತ, ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರ ತಕ್ಕ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಥವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿ, ಈ ವರ್ಗಗಳು ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಕದೀಮ ರೈತ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ರೈತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಖಾತೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ

ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಗೇಣೀ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಕರಾರು ಇದ್ದರೆ, ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಹೊರತಾಗಿ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರೆಂದರೆ, ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದೆ ೬ ವರ್ಷ ಕಂಟಿನ್ಯುಯಸಾಗಿ, ಅಂದರೆ ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಲಾಗಾಯಿತು ವರೆಗೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ. ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri T. R. SHAMANNA.—I would like to know from the hon. member the difference between a khadeem tenant and a permanent tenant.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕದೀಮು ಟೆನೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ್ಸು, ಮೂಲ ಗೇಣೀದಾರರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕದೀಮು ಟೆನೆಂಟ್ಸು ಮಾಲೀಕನು ಇದ್ದಹಾಗೆ, ಎಂದರೆ, 'ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಗೇಣೀ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

**3-30 P. M.**

ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆ ವಗೈರೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗ ಓರಲ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾಃ ಬರವಣಿಗೆ ಮುಖಾಂತರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವನು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಯಾವ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೯ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನರಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸೇ ಗೇಣಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಮುಂದು ವರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬದ್ರಿನಾರಾಯಣರವರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೨೦೦-೩೦೦ ಜನರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೇಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಅದು ಯಾವ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಸೆಕ್ಷನ್ ೯ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನರಿ ರೈತರಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕದೇ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿಯೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಖಾತೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ೧೯೬೦-೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಅವರು ಆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಮುಂದು ವರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ್ ಛಾರಿಟಿಬಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಪ್ರೊಟಿಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಬಂದ ಲಾಗಾಯಿತು ೧೨ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವನು

ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆರ್ಡಿನರಿ ಟೆನೆಂಟ್ ಆದರೂ ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಒಂದು ಖಾಯಂ ಟಿನೆಂಟ್ ಆಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅದರ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬೈ ಪ್ರದೇಶದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ್ ಛಾರಿಟಿಬಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೬ ವರ್ಷದಿಂದ ಅವನು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ವರೂ ಕೂಡ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾರ ಕೂಡಾದರೂ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ವಕ್ಕಲಿಗರ ಖಾತೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಅವರು ಈ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೩-೪ ವರ್ಷದಿಂದ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವರನ್ನು ವಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri B. B. SAYANAK.— Sir, there is no Quorum (Quorum bell was rung)

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಈ ಪಹಣಿಯ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ದೊರಕದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮೂರ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ೨೭ ಜನ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು. ಅವರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಸೆಕ್ಷನ ೧೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು, ಅದು ವಜಾ ಆಗಿ ಅದನ್ನು ನಾನ್ ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦೭ ಮತ್ತು ೧೪೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವತ್ತು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವೊತ್ತು ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಖಾತೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈವೊತ್ತು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರ್ಸನಲ್ ಆಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಆಕ್ಟ ಆಫ್ ೧೯೫೫ ರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗದ ರೈತರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖದೀಮು ಟೆನೆಂಟ ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಎಂದು ಎರಡು ತರಹ ಇದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲದೇ ಹೋದವರು ಆರ್ಡಿನರಿ ಟೆನೆಂಟ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಖದೀಮು ಟೆನೆಂಟ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಖದೀಮು ಟೆನೆಂಟ ಮುಜರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೬ರ ಪ್ರಕಾರ ಆದರ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಟು ಬೀ ಆಂಡರ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್. ಅವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅವರು ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟಿಗೆ ಒಳಪಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ರೈತರಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಪ್ರದೇಶದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಎಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ೩ ತರಹ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು (೧) ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ್ (೨) ಖದೀಮು ಟೆನೆಂಟ್ (೩) ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್. ಈ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರುಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಟ ನಂಬರ ೧೮ ಆಫ್ ೧೯೫೫ ಇದು ಪರ್ಸನಲ್ ಆಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರದೇಶದ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಆಕ್ಟನಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಪ್ರದೇಶದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆಕ್ಟನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅರ್ಚಕರುಗಳಿಗೂ ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕನೆಕ್ಟೆಡ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೇ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಮೂಲಕ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ್ಗೊತ್ತು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಪರ್ಸನಲ್ ಆಂಡ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮೈಸೂರು ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ್ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಕ್ಟ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪಾ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಧರ್ಮದಿಂದಲೋ ಗೇಣಿ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಯುಗ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಲೀಕರಾಗತಕ್ಕಂಥ ದಿನಗಳನ್ನು ನೀವು ಯಾವೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರನ್ನು ಗೇಣಿದಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಅವರನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಯಾರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಆರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಕದೆ ಹೋದರೆ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಆರು ತಿಂಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಮೈಸೂರ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಮ್ಸ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೇಣಿದಾರರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದುದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಯಿದೆ ಆರು ವರ್ಷವಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾತೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾವಾದರೂ ಕೂಡ ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದರಂತೆ ತಕ್ಷಣ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ರೈತನಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ ರಚನೆ

ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ದೃಢವಾದ, ದಿಟ್ಟವಾದ, ಬಲವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಟ್ರೆಬ್ಯುನಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. 'ಕೋರ್ಟ್' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಟ್ರೆಬ್ಯುನಲ' ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಏನು ತತ್ವವನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀವೆ ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಗೇಣಿದಾರ ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಕಾಯದೆಗಳು ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ಹಾಗೆ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಮಾಲೀ ಕತ್ವವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಟ್ರೆಬ್ಯುನಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಜನ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಸೂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೋರಂ ತರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಅವರ ಪಕ್ಷ ದವರು, ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅಂಥವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಣತಿಯುಳ್ಳವರು ಇದರ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತಕರಾರು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಅವಧಿ ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ದೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ತಡವಾದಷ್ಟೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯದೆ ಏನಿದೆಯೋ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹಗರಣವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಡಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಹಗರಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬರೀ ಥಿಯರಿಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರು ವರ್ಷ ಇದ್ದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅದರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆರು ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದು. ಸಕಾರಣವಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅರ್ಜಿ ಹಾಕದೆ ಇರುವವನು ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಛಾರಿಟಬಲ್ ಆಂಡ್ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಚಕರಾದವರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇವರಿಗೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಬೇರೆ ಗೇಣಿದಾರ ಬರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕನಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ೧೫೦ ಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಬೇರೆ ಗೇಣಿದಾರರಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತರಹವಿದೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕಂದಾಯದ ೨೦ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪೂಜಾರಿಯಾದರೆ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಬೇರೆ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಪೂಜಾರಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ೨೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಪೂಜಾರಿಗೆ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇರುವವರು ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ. ಅವರು ನೂರರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ದುಬಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವರಮಾನ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೂಜಾರಿಗೆ ಅವನು ದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನೂ ಅವನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಇಂತವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಾಗದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು. ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ,

27 A. Extent of land which a person may be registered as occupant:.....

"shall not together with any land held by him exceed such extent as may be prescribed."... ... ... ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಗ ಆಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಿತಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿರುವಾಗ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವಾಗ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗುವಂತೆ ಸರಕಾರ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಯಾವುದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ತ್ವರಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೂಡ

ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಇನಾಂಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ, ಅದು ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ತನ್ನ ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಕೆಲವು ಜನರು ಇನಾಂಸ್‌ಗಳಿಗೇ ಸೇರಿದಂತಹ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಂದ ಇರುವ ಭೂಮಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ನಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಆದರೆ ಇಂದು ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಜನರು ಇನಾಂಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಂದ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇಂದು ಲ್ಯಾಂಡ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ, ಆ ರೀತಿ ಇನಾಂಸ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ತರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಜನರೇ ಇನಾಂಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಮೀನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೂ ಭೂಮಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಆದಾಯದಿಂದಲೇ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೇ ಇಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರಮಾನವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ಆದಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ದೇವ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳು ದೇವರ ಪೂಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ದೇವರ ಭಕ್ತರು. ಅವರ ಸರಕಾರದವರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಇಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ದೇವಾಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಇನಾಂ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ಅವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮುವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದ ಪೂಜಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಇವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಭೆಳೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ತರುವಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತಹ ಕಾನೂನಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗೇಣಿದಾರರುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಂತು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೮-೧೦ ಎಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಗೇಣಿಯ ಒಂದು ಮಿತಿ ಎಂದು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ. ಇಂತಹ ಬಡಜನತೆಯ ಗತಿಯೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ೫೦೦-೧೦೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರಬಹುದು, ಇವರಿಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡವರಾಗಿರುವ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬರುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮುಜರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉದಾರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಬಹು

ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಂದ ಭೂಮಿ ಪಡೆಯುವಾಗ ಇವರ ಪೂಜೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭೂಮಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P. M.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲವು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ಈ ಆಕ್ಟ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಆದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಅಥವಾ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಲಾಭಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಾಲು ಗೇಣಿದಾರರು, ಮೂಲ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ಎರಡು ತರಹ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಹೈದರಾಬಾದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಕಾಂಪೆನಸೇಷನ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ್ ಎಂಬತಕ್ಕುಂಥ ಗೇಣಿದಾರರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೆನಿಫಿಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನ್ಮಜನ್ಮಕ್ಕೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅವರು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕುಂಥ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ ಛಾರಿಟ'ಬಲ್' ಅಬಾಲಿಷನ ಆಕ್ಟನ ಸೆಕ್ಷನ ೪ರಲ್ಲಿ ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ್ಸು ಅಂದರೆ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಏನು ಓದ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಒಂದು ಡೆಫನಿಷನ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಖಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮು ಟಿನೆಂಟ್ಸು—ಎಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಖದೀಮು ಟಿನೆಂಟ್ಸು ಸಹ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್ ಪಾಟೀಲ್.—೧೯೫೪ರ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಕಾಂಪೆನಸೇಷನ ಹಣವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರೋ, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಆ ಒಂದು ಸ್ಪಿರಿಟ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ- ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಖಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ರಿಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಯಾಪೈಸೆ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಈ ಹೊಸ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೊಟಿಕಟಿಡ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ಆಗಲಿ, ನಾನ್—ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ಆಗಲ್ಲಿ, ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ್ಸ ಆಗಲಿ ಪ್ರಿಮಿಯಮು ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ, ಖಾಬೀಜೆ-ಕದೀಮ ಟಿನೆಂಟ್ಸಿಗೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಈಕ್ವಲರೈಟ್ಸ ಇತ್ತು. ಮತ್ತು ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಯುಸುರಿಯನ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಚಾರ್ಜ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೩೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆಲ್ಲಿಯ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ಎಂದರೆ ೨೫ ಟೈಮ್ಸು ಆಫ ದಿ ಲ್ಯಾಂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇರಿಗೇಟೆಡ ಲ್ಯಾಂಡ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು, ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಟೆಡ ಲ್ಯಾಂಡ ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಾದರೆ ಇಷ್ಟು, ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇರಿಗೇಟೆಡ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನಿಗೆ ೮ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮುಮ ೨೫ ಟೈಮ್ಸು ಆಫ ದಿ ಲ್ಯಾಂಡರೆವಿನ್ಯೂ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರಿಮಿಯಮು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸವಲತ್ತುಗಳು ೧೯೫೪ರ ಆಕ್ಟನಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಂದರೆ ೧೯ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ತರುತ್ತಿರುವ ಈ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. , ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೩೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟಗಾದರೂ ಇಳಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫ್ರೀ ಆಫ ಕಾಸ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ-ಲೀಗಲಿ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲಿ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಚಾರ್ಜ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್

ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಅರ್ಚಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಟೈಮ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ದಿನವೂ ಪೂಜಾರಿಗಳು ದೇವರಿಗೆ ಏನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಬಲವಂತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಫಂಡಮೆಂಟಲ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್‌ನ್ನು—ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಭಕ್ಷೀಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ೧೦೦ ಟೈಮ್ಸ್ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.—ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ೨೪ ಗಂಟೆ ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮಾನವನ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಓನರ್‌ಷಿಪ ಪ್ರೀಮಿಯಂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ೧೦೦ ಟೈಮ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಮೌಂಟ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕರೆಕ್ಟಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿ ಮೈಸೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ ಏರಿಯಾ ಥಾರಿಟಬಲ ಇನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ ಟಿನೆಂಟ, ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಮತ್ತು ಖದೀಮ ಟಿನೆಂಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಟಿನೆಂಟಗಳಿಗೆ ಏನು ಪ್ರೀಮಿಯ ರೇಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೇಟನ್ನೇ ಇದಕ್ಕೂ ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಟಿನೆಂಟಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಟಿನೆಂಟಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಟಿನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಲೈಫ್ ಎಂಜಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈಗ ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ವೆಸ್ಟೆಡ ಇಂಟರೆಸ್ಟ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಏನು ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಫುಲ್ ಫ್ರೀಡಂ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹೊಸ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಒಂದು

ಹೊಸ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.ತಾವು ಯಾವ ಪ್ರೆಜರಿಗೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ದೇವರ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಡುತ್ತೀರೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರದೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಟೀಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಏನು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೇ ಉತ್ತರ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಂಧೋಳನ ನಡೆಯಿತೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಗೇಣಿದಾರರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ತೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಎರಡು ಮೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಏನಾದರೂ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸಾಸನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ಆಳವಡಿಸಿ ಆದರ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ,ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಧವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮೊದಲೇ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅದರ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈಗ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದೆಗೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಅನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಜನ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ

ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ತಮಗೆ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಿತಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ೨೭ (ಎ) ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ ಭೂಶಾಸನದಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕಂಥಾ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಿಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು "any land held by him exceed such extent as may be prescribed" ಎಂದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹಾಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಹಾಕಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೂಲ್ಸ್ ತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನು ಎರಡು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಎರಡೂ ಸೇರಿಸಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಭೂಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ತರುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಏಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಅವರು ಆ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಭೂಶಾಸನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಗೇಣಿದಾರರು ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಣ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಬರೀ ಕಾನೂನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥರವರು ಕೂಡ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ಈ ತಿದ್ದು

ಪಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರ ವಿಷಯ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಯಾರು ಆರ್ಚಕರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ತೋಟ ತಳವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ೧೫—೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನುಗಳು ಸಹ ಶ್ರೀಮಂತರ ವಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತಹ ಜಮೀನಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಅದನ್ನು ಮಾರಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾರಿದರೂ ಅದು ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೆಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಟೆನೆಂಟ್ಸಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಧೇಯಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಪೂಜಾರಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದರೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ೧೦೦ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎರಡುಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಜಮೀನಾಗಿದ್ದರೆ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ರಷ್ಟು ಹಾಕಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದೇ ತರಹ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಮನ್ವಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಂತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಹೊರೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಕದೀಮು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕದೀಮು ರೈತರ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕದೀಮು ರೈತರಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕೊಡುವಾಗ ಕಂದಾಯದ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತರಿ ಮತ್ತು ಖುಷ್ಕಿ ಕಂದಾಯದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ತರಿಯಾದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ ಪಾಟೀಲರವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಸಹ ಸೆಲ್ಫ್ ಕಂಟೈನ್ಡ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಶನ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಒಳಪಡುವ ಹಾಗೆ ಇರಬಾರದು ಮತ್ತು ಕಾನೂನನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ

ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಂದ ಕೂಡಿರುವದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪದೆ, ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is– "That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Clause by Clause consideration

CLAUSE 2

Mr. DEPUTY SPEAKER.— There are amendments to clause 2 by the Hon. Minister for Revenue and Sri T.R. Shamanna They may be moved.

Sri N. HUTCHMASTY GOWDA (Minister for Revenue).— Sir, I beg to move.

That for clause 2, the following clause shall be substituted, namely:—

"2. Amendment of Mysore Act 1 of 1955. In the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition Act, 1954 (Mysore Act 1 of 1955),—

(i) in section 2, in clause (14), before the Explanation, the following proviso shall be inserted namely:—

"Provided that in the case of a minor inam, the said period shall be counted from the 1st day of July 1970.";

(ii) in section 6, the proviso to sub-section (2) shall be omitted;

(iii) in section 10,–

(a) to sub-section (2), the following proviso shall be added namely:—

"Provided that in the case of a tenant in a minor inam such presumption shall be raised if such tenant is found to be in possession of any land on the 1st day of July 1970."

(b) for sub-clauses (i) and (ii) of clause (a) of sub-section (3), the following sub-clauses shall be substituted, namely:—

"(i) in respect of lands in inams which have vested in the State before the date of commencement of the Mysore Inams Abolition (Amendment) Act, 1973, within one year from the date of commencement of the said Amendment Act; and

" (ii) in respect of lands in inams which vest in the State on or after the date of commencement of the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Act, 1973 within one year from the date of vesting of the inam concerned."

(iv) for section 26-B the following section shall be substituted, namely :—

"26-B Rent :- Every tenant shall pay to the Inamdar (Herein after in this Chapter referred to as the landlord) rent agreed to which in no case shall exceed the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Amendment moved :

For clause 2, the following clause shall be substituted namely :—

"2. Amendment of Mysore Act 1 of 1955. In the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition Act, 1954 (Mysore Act 1 of 1955),-

(i) in section 2, in clause (14), before the Explanation, the following proviso shall be inserted namely :—

"Provided that in the case of a minor inam, the said period shall be counted from the 1st day of July 1970."

(ii) in section 6, the proviso to sub-section (2) shall be omitted;

(iii) in section 10, —

(a) to sub-section (2), the following proviso shall be added namely :—

"Provided that in the case of tenant in a minor inam such presumption shall be raised if such tenant is found to be in possession of any land on the 1st day of July 1970".

(b) for sub-clauses (i) and (ii) of clause (a) of sub-section (3), the following sub-clauses shall be substituted namely :—

"(i) in respect of lands in inams which have vested in the State before the date of commencement of the Mysore Inams Abolition (Amendment) Act, 1973, within one year from the date of commencement of the said Amendment Act; and

" (ii) in respect of lands in inams which vest in the State on or after the date of commencement of the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Act, 1973 within one year from the date of vesting of the inam concerned."

(iv) for section 26-B the following section shall be substituted, namely :—

" 26-B Rent:— Every tenant shall pay to the Inamdar (Herein-after in this Chapter referred to as the land-lord) rent agreed to which in no case shall exceed the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961.

Sri T. R. SHAMANNA (Fort)— I beg to move.

" That at page 2, after sub-clause (ii) the following proviso shall be added :

"Provided that in genuine cases the Government on an appeal may grant an extension of time not exceeding six months."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Amendment moved:—

"That at page 2, after sub-clause (ii) the following proviso shall be added:

"Provided that in genuine cases the Government on an appeal may grant an extension of time not exceeding six months."

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಆಕ್ಟ್ ಆದ ಅವಧಿಯಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಖೈರಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಆಗಲೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೪೫ನೇ ಜುಲೈ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನ ಹಿಂದೆ ೬ ವರ್ಷ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಲೈ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ೬ ವರ್ಷಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಲಿಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಆದುವು. ಅದರಿಂದಲೇ ಈಗ ೧೯೭೧ನೇ ಜುಲೈ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನ ಹಿಂದಿನ ೬ ವರ್ಷಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅವನು ಟಿನೆಂಟ ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ

ತಿಳಿದು ಅವನು ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಹೌದೆಂಬ ಪ್ರಿಝುಂಪ ಶನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆ ಈಗ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ರೆಂಟನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ನಿಯಮ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಭೂ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿ, ಅದು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ೧೦ರಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ರೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂಬು ದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

†Sri T. R. SHAMANNA.—I am aware that six years' time is given to file claims is too generous. At the same time in order to see that things are finalised we are reducing that period to one year. As a matter of fact the hon. Minister has now assured that after one year, he will consider. My point is, when a statute is framed limiting the period to one year, it will be difficult for the Government to change unless an amendment is brought to the Act. So my object in bringing in this amendment is only in extraordinary cases such claims may come to see that some redress is given. I want to bring to his notice that the Mysore Inams Abolition Bill was passed in 1965 and still there are several inamdars whose claims have not been settled. I request him to expedite those cases. It is only to enable the Government to have some power to give redress in genuine cases, that I have brought in this amendment. The Minister has given assurance that it will be considered but I do not know under what provision of law such cases can be considered except by amending the Act. If the hon. minister assures that some measure will be taken to redress genuine difficulties, I have no objection to withdraw the amendment.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅದರ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ಇರುವುದು, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದು. ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ.

ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಕಾನೂನಾದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ, ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಈ ಕ್ಲೇಮ್ಸು ಸಡಿಲಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾನುಭೋಗ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಟ್ಟು ಜನ ಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The amendment was, by leave withdrawn

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಮೈಸೂರು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಂಡ ಮಿಸಿಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (೨) ಮತ್ತು ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (೩) ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸುಮ್ಮನೆ ವೇಸ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವೇನು ಆಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದು ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿಯ ೬ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನದು. ಅವು ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬರತಕ್ಕವು. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕವು ಮೇಜರ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು. ಇವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರ್ಸನಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಸಿಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಆ ಇನಾಂಗಳು ಸಡಿಲವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಇನಾಂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಗೇಣೀದಾರರ ವಿಷಯವೇನಾಗಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಪಾಯಿಂಟನ್ನೂ ನಾನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿ 'ಮೈನರ್ ಇನಾಂ' ಅಂತಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಈಗ ಇದನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿಯೇ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಕೇವಲ ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಇನಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳೇ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನು ಈ ಮೇಜರ ಇನಾಂ

ಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇವೆ. ಈ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂ ಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ 'ಮೈನರ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ 'ಇನಾಂ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೀಗಿದೆ.—

> "Inam village means an alienated village whether Sarvamanya, Jodi or Khayamgutta or a portion of such village."

Then in section (3) it is stated that :

> "3.(1) When the notification under sub-section (4) of Section 1 in respect of any inam has been published in the Gazette... ... ..... the following consequences shall follow..."

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಇನಾಂಗಳನ್ನೂ ಕವರ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ :

> "When the notification under sub-section (4) of sectional in respect of any inam has been published in the Mysore Gazette then notwithstanding anything contained in any contract, grant or other instrument or in any other law for the time being in force, with effect on and from the date of vesting, and save as otherwise expressly provided in this Act, the following consequences shall ensue, namely..."

ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಬಂದಾಗ ಆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ಸೆಟಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನವೇ ಒಂದು ರೀತಿ. ಬೇರೆ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ಸೆಟಲ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವೇ ಒಂದು ರೀತಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಅದನು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಈ ಕ್ಲಾಜ್ ೧೦ಕ್ಕೆ. Sub-section (2) of section 10 says :

> "10.(2) tenant found to be in possession of any land on the first day of July, 1948, shall be presumed to be a quasi-permanent tenant as dfined in clause (14) of sub-section (1) of section 2 unless the inamdar proves that such tenant is not a quasi-permanent tenant as defined in clause (14) of sub-section (1) of section 2."

ಇದು ಕೇವಲ ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಿಝುಂಪಶನ್ ಕ್ಲಾಜ್ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂಗಳಿಗೂ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— Section 10(1) says that :

> "10.(1) The Deputy Commissioner shall examine the nature and history of all lands in respect of which a kadim tenant, a permanent tenant, a quasi permanent tenant, the holder of a minor inam or an inamdar claims to be registered as occupant under section 4, 5, 6, 7 and 9....."

ಇಲ್ಲಿ ಇದು ಕೇವಲ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—That is the power given to the Deputy Commissioner to examine the nature of the claim of all the tenants who come under all categories of inams. ಹೀಗೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಭೂಮಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. Under section 3 the word used is "any inam" which vests with the Government. This does not confine to only tenants who come under minor inams, but all categories of inams.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ವೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕ್ಲೌಮುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಸೆಟಲ್ ಆಗಿವೆ. ಅಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮೈನರ ಇನಾಂಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ದರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಆದು ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ 'ಮೈನರ್' ಅಂತ ಇರುವುದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—That applies only in respect of those cases where claims are not settled.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

Sri V. N. PATIL.—I support the point raised by Mr. Kagodu Thimmappa. I request the Hon. Minister to concede his point.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—The intention with which you have brought the amendment bill is to help the quasi-permanent tenants. In the Act the Quasi-permanent tenant is defined as follows:

> "Quasi-permanent tenant means a person who has been in continuous possession of any land used for agricultural purposes in an inam by cultivating such land himself with his own stock or by his hired servants or by hired labour or with hired stock on payment of rent to the inamdar for a period of not less than six years prior to the first day of July, 1948."

They have not used the word 'minor inam'; they have used the word 'inam' only, which means the inam included in the Act. Therefore, quasi-permanent tenant is a tenant in respect of inams which come under the purview of this Act. The provisions of 'quasi-permanent tenant' is to take advantage under this Act.

ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಡೆಫಿನಿಷನಗೂ ೧೦ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೈನರ ಇನಾಂಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನಾಂ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟೆನೆಂಟ ಎಂದರೆ ಅವರು ಮೈನರ್ ಇನಾಂನಲ್ಲಿರುವರು. ಮೇಜರ್ ಇನಾಂ ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಇನಾಂಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈನರ್ ಇನಾಂನಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟಿ ಟಿನಂಟ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ವಾಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ ಟಿನೆಂಟ ಒಂದು ಊರಲ್ಲಿರುವ ಇನಾಂನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೈನರ್ ಇನಾಂಗೆ ಅನ್ವ

ಯಿಸುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿರುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನಾಂ ಎಂದರೆ ಮೈನರ್ ಇನಾಂ ಎಂದು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ಲೈಮನ್ನು ಸೆಟ್ಲ್ ಆಗಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ.— ಆ ರೀತಿ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ೧೯೫೪ ರಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಹೈದರಾಬಾದ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ any Inam ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is,—

4. For clause 2, the following clause shall be substituted, namely:—

"2. Amendment of Mysore Act 1 of 1955. In the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition Act 1954 (Mysore Act 1 of 1955),—

(i) in section 2, in clause (14), before the Explanation, the following proviso shall be inserted namely:—

"Provided that in the case of a minor inam, the said period shall be counted from the 1st day of July 1970.";

(ii) in section 6, the proviso to sub-section (2) shall be omitted;

(iii) in section 10, —

(a) to sub-section (2), the following proviso shall be added namely:—

"Provided that in the case of a tenant in a minor inam such presumption shall be raised if such tenant is found to be in possession of any land on the 1st day of July 1970".

(b) for sub-clauses (i) and (ii) of clause (a) of sub-section (3), the following sub-clauses shall be substituted, namely:—

"(i) in respect of lands in inams which have vested in the State before the date of commencement of the Mysore Inams abolition (Amendment) Act, 1973, within one year from the date of commencement of the said Amendment Act; and

"(ii) in respect of lands in inams which vest in the State on or after the date of commencement of the Mysore eIams Abolition Laws (Amendment) Act, 1973 within one ynar from the date of vesting of the inam concerned."

(iv) for section 26-B the following section shall be substituted, namely:—

"26-B Rent:— Every tenant shall pay to the Inamdar (Herein-after in this Chapter referred to as the landlord) rent agreed to which in no case shall exceed the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961".

The motion was adopted and clause 2 was substituted.

CLAUSE 3.

Sri N. HUTCHMASTHY GOWDA (Minister for Revenue),- Sir, I beg to move:—

5. Sub-clauses (1), (2), (3), (4), (5), (6) shall be re-numbered as sub-clauses (3), (4), (5), (6), (7) and (8) and before sub-clause (3) as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

(1) in section 2, after clause (12), the following clause shall be inserted, namely:—

"(12a) 'protected tenant' means a tenant of any land comprised in a minor inam, if he has held it continuously and cultivated it personally for a period of not less than twelve years prior to the 1st day of July 1970";

(2) after section 5, the following section shall be inserted namely:—

"5A. Protected tenant to be registered as occupant on certain conditions:— (1) Subject to the provision of sub-section (2), every protected tenant shall on and from the date of vesting be entitled to be registered as an occupant in respect of all lands of which he was a protected tenant immediately before the date of vesting.

(2) In addition to the annual land revenve payable in respect of the land, a protected tenant entitled to be registered as an occupant of any land under sub-section (1) shall be liable to pay to the Government, as premium for acqusition of ownership of that land, an amount equial to fifty times such land revenue plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property - of the Government,—

| | | |
|---|---|---|
| (i) | where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised— | Rupees three hundred and thirty per acre; |
| (ii) | where one crop of paddy can be raised in a year— | Rupees two hundred and twenty per acre; |
| (iii) | where semi dry crops can be grown | Rupees twenty one hundred and ten per acre. |

The amount of premium shall be payable in not more than ten annual instalments along with the annual land revenue and in default of such payment the amount due shall be recoverable as in arrear of land revenue due on the land in respect of which it is payable.";

(3) in the proposed section 6-A, in sub-section (2), for the words "land revenue of such land", the following shall be substituted, namely:—

"Land revenue of such land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government.—

| | | |
|---|---|---|
| (i) | where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar-cane can be raised; | Rupees six hundred and sixty per acre; |

| | | |
|---|---|---|
| (ii) | where one crop of paddy can be raised in a year; and | Rupees four hundred and forty per acre; |
| (iii) | where semi dry crops can be grown. | Rupees two hundred and twenty per acre"; |

(4) in sub-clause (5), for the figures and letter "4, 5 or 6A", the figures and letter "4, 5, 5A or 6A" shall be substituted;

(5) in sub-clause (6), for the figures, word and letter "4, 5, 6A or 7", the figures, word and letters "4, 5, 5A, 6A or 7" shall be substituted.

(6) in sub-clause (7),—

(i) in item (i) for the figures, letter and word "4, 5. 6A, 7 and 8" the figures, letters and word "4, 5, 5A, 6A, 7 and 8" shall be substituted;

(ii) in item (ii) in sub-item (a), for the figure and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A," shall be substituted;

(7) in sub-clause (8), in item (ii) for the figures and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A", shall be substituted;

(8) sub-clause (7) shall be re-numbered as sub-clause (11) and before the sub-clause as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

"(9) in section 23, in the proviso, for the words and figures "the maximum rent fixed under the Mysore Tenancy Act, 1952", the words and figures "the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act; 1961" shall be substituted;

(10) for section 27, the following section shall be substituted, namely:—

"27. Tenant when to be registered as an occupant:— A tenant on payment to the Government of an amount equal to one hundred times the land revenue payable in respect of that land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

| | | |
|---|---|---|
| (i) | where 2 crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised. | Rupees six hundred and sixty per acre; |
| (ii) | where one crop of paddy can be raised in a year. | Rupees four hundred and forty per acre; |
| (iii) | where semi dry crops can be grown. | Rupees two hundred and twenty per acre; |

shall be registered as occupant of such land and such amount shall be payable in not more than ten annual instalments and on or before such dates as may be fixed by the prescribed authority."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Amendment moved :

5. Sub-clauses (1), (2), (3), (4), (5), (6) shall be re-numbered as sub-clauses (3), (4), (5), (6), (7) and (8) and before sub-clause (3) as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely :—

(1) in section 2, after clause (12), the following clause shall be inserted, namely :—

" (12a) 'protected tenant' means a tenant of any land comprised in a minor inam, if he has held it continuously and cultivated it personally for a period of not less than twelve years prior to the 1st day of July 1970" ;

(2) after section 5, the following section shall be inserted, namely :—

"5A. Protected tenant to be registered as occupant on certain conditions:— (1) Subject to the provision of sub-section (2), every protected tenant shall on and from the date of vesting be entitled to be registered as an occupant in respect of all lands of which he was a protected tenant immediately before the date of vesting.

(2) In addition to the annual land revenue payable in respect of the land, a protected tenant entitled to be registered as an occupant of any land under sub-section (1) shall be liable to pay to the Government, as premium for acquisition of ownership of that land an amount equal to fifty times such land revenue plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

| | |
|---|---|
| (i) where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised— | Rupees three hundred and thirty per acre; |
| (ii) where one crop of paddy can be raised in a year— | Rupees two hundred and twenty per acre; |
| (iii) where semi dry crops can be grown | Rupees twenty one hundred and ten per acre. |

The amount of premium shall be payable in not more than ten annual instalments along with the annual land revenue and in default of such payment the amount due shall be recoverable as in arrear of land revenue due on the land in respect of which it is payable."

(3) in the proposed section 6–A, in sub-section (2), for the words "land revenue of such land", the following shall be substituted, namely :—

"Land revenue of such land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

| | |
|---|---|
| (i) where two crops of paddy can be raised in a year or where sugarcane can be raised; | Rupees six hundred and sixty per acre; |
| (ii) where one crop of paddy can be raised in a year; and | Rupees four hundred and forty per acre; |
| (iii) where semi dry crops can be grown. | Rupees two hundred and twenty per acre"; |

(4) in sub-clause (5). for the figures and letter "4, 5 or 6A", the figures and letter "4, 5, 5A or 6A" shall be substituted;

(5) in sub-clause (6), for the figures, word and letter "4, 5, 6A or 7", the figures, word and letters "4, 5, 5A 6A or 7" shall be substituted.

(6) in sub-clause (7),

(i) in item (i) for the figures, letter and word "4, 5, 6A, 7 and 8" the figures, letters and ward "4, 5, 5A, 6A, 7 and 8" shall be substituted;

(ii) in item (ii) in sub-item (a), for the figure and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A" shall be substituted;

(7) in sub-clause (8), in item (ii) for the figures and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A", shall be substituted;

(8) sub-clause (7) shall be re-numbered as sub-clause (11) and before the sub-clause as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely :—

"(9) in section 23, in the proviso, for the words and figures "the maximum rent fixed under the Mysore Tenancy Act, 1952", the words and figures "the rent payable according to the Mysore Land Reforms Act, 1961" shall be substituted;

(10) for section 27, the following section shall be substituted, namely :—

" 27. Tenant when to be registered as an occupant.— A tenant on payment to the Government of an amount equal to one hundred times the land revenue payable in respect of that land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,

| | |
|---|---|
| (i) where 2 crops of paddy can raised in a year or where sugar cane can be raised; | Rupees six hundred and sixty per acre; |
| (ii) where one crop of paddy can be raised in a year; | Rupees four hundred and forty per acre ; |
| (iii) where semi dry crops can be grown. | Rupees two hundred and twenty per acre ; |

shall be registered as occupant of such land and such amount shall be payable in not more that ten annual instalments and on or before such dates as may be fixed by the prescribed authority."

Sri K. PUTTASWAMY.— Since a copy of the amendments moved by the Hon. Minister for Revenue, has not been made available to me, I request the Hon. Minister to read out the amendments over again.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I shall see that a copy of the amendments is made available to you.

Sri T. R. SHAMANNA.—The amendments moved by the Hon. Minister are much more than the amendments proposed in the printed Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I call upon the hon. member Sri Shamanna to move his amendment to clause 3 which has already been circulated among the members.

Sri T. R. SHAMANNA.— I beg to move :

"That at page 3 in sub-section (2) of the proposed section 6A line 5, for the words 'one hundred' the words 'thirty' shall be substituted."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Amendment moved :

"That at page 3 in sub-section (2) of the proposed section 6A line 5, for the words 'one hundred' the words 'thirty' shall be substituted. "

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇವರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮುಜರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಪೂಜಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜಾರಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಜಾಸ್ತಿ, ಅದನ್ನು ೩೦ ರಷ್ಟು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನಿದೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಪೂಜಾರಿ ಅವನು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮುಂಚೆ ಪೂಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಈ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೂಜಾರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಪೂಜಾರಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭವನ್ನು ತಾನೇ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾನೆಯೇ ಹೊರತು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವನು ರೆಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಇವರಿಗೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಕಂದಾಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಬರುವ ಹಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವನು ಜಮೀನಿನ ಆಕ್ಯುಪೆನ್ಸಿ ಪ್ರೈಸ್ ಅನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಂದಾಯದ ಅಷ್ಟು ಪಾಲು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಯುಪೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರೈಸ್ ಇದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್ ಶಾಮಣ್ಣ.—ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಅರ್ಚಕನು ತಾನೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅದರ ಮೂಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನಾದ್ದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಯಾವುದೇ ಜಮೀನು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ತಸ್ತೀಕು ಕೊಡುವದು ಎಂದೂ ಅದೂ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ ತೆಗೆದುಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

The amendment was by leave withdrawn.

ಶ್ರೀಮಾನ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಾವು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಒಂದು ತರಗತಿಯ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದರು. ಇವರನ್ನೂ ಕೂಡ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಅವರು ಆಕ್ಯುಪೆನ್ಸಿ ಪ್ರೈಜ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ೫೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ತರೀ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಆಗಿದ್ದರೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಆದರೆ ೨೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಸೆಮಿ ಡ್ರೈ ಕ್ರಾಪ್ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ, ೧೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಆದರೆ ಗೇಣಿದಾರರು ಮತ್ತು ಪೂಜಾರಿಗಳು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ತರೀ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಜೊತೆಗೆ ೩೦

ರೂಪಾಯಿ ಅವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೨೭ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವಾಗ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅದರ ವರಮಾನದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದನ್ನೇ ಇಲ್ಲೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ. ಮತ್ತೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅವನು ಭೂ ಕಂದಾಯ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ತರೀ ಜಮೀನು ಇದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿವರಣೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY (Chammundeshwari).— I am at a loss to appreciate the amendments the Hon. Minister is now placing before the House. They may be necessary amendments. Nothing prevents the Government from bringing it as amendment No. II for Inam Abolition Bill. There are very very important provisions of far reaching consequences and they are sought to be introduced at this stage. You may be aware what the Hon. Minister has in his mind and he may feel that the amendments are necessary. But I for one have not read the Mysore Inam Abolition Laws. I have gone through these amendments and I think some of the amendments are very necessary and I have absolutely no objection. As the Hon. Minister has brought forward a series of amendments which I think are much more longer than the original amendments. I would request the Government to give some time more for us. In this connection I do not fail to congratulate the Hon. Minister for making very earnest attempt to introduce very radical measures which are going to help the agricultural class. Therefore I am sure the Hon. Minister will appreciate our difficulty. I do not know whether the office has agreed for all these amendments as this is beyond the scope of the amending Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The amendments have not been sought by our office.

Sri K. PUTTASWAMY.— At this stage it becomes your responsibility whether the objection I have raised is upheld or the amendments are to be moved. All these things will have to be gone through carefully. I appreciate the Hon.

Minister for bringing forward this measure and I feel these are very important amendments and they may be necessary. But nothing prevents from withdrawing the Bill and bringing it as a Second Amendment with the rich experience the Hon. Minister for Revenue has taking into consideration the difficulties the Hon. Members are experiencing.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ ಎಂದ ಹಾಗೆ ಇಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಗಬಹುದು; ಅದುದರಿಂದ ಮೂಲ ತತ್ವದ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಅವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಕ್ಲಾಸ್‌ಬೈ ಕ್ಲಾಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ತರಹ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— Now I will put the amendment to the vote of the House. The Question is :

"That Sub-clauses (1), (2), (3), (4). (5), (6) shall be re-numbered as sub-clauses (3), (4), (5), (6), (7) and (8) and before sub-clause (3) as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

(1) in section 2, after clause (12), the following clause shall be inserted, namely :—

> "(12a) 'protected tenant' means a tenant of any land comprised in a minor inam, if he has held it continuously and cultivated it personally for a period of not less than twelve years prior to the 1st day of July 1970";

(2) after section 5, the following section shall be inserted, namely:—

"5A. Protected tenant to be registered as occupant on certain conditions:— (1) Subject to the provision of sub-section (2), every protected tenant shall on and from the date of vesting be entitled to be registered as an occupant in respect of all lands of which he was a protected tenant immediately before the date of vesting.

(2) In addition to the annual land revenue payable in respect of the land, a protected tenant entitled to be registered as an occupant of any land under sub-section (1) shall be liable to pay to the Government, as premium for acquisition of ownership of that land, an amount equal to fifty times such land revenue plus in the case of lands classified as dry possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

| | |
|---|---|
| (i) where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised— | Rupees three hundred and thirty per acre; |
| (ii) where one crop of paddy can be raised in a year— | Rupees two hundred and twenty per acre; |
| (iii) where semi dry crops can be grown | Rupees twenty one hundred and ten per acre. |

The amount of premium shall be payable in not more than ten annual instalments along with the annual land revenue and in default of such payment the amount due shall be recoverable as in arrear of land revenue due on the land in respect of which it is payable.";

(3) in the proposed section 6-A, in sub-section (2), for the words "land revenue of such land.", the following shall be substituted, namely:—

"Land revenue of such land plus in the case of lands classified as dry but possessing facilities for irrigation from any source of water which is the property of the Government,—

| | | |
|---|---|---|
| (i) | where two crops of paddy can be raised in a year or where sugar cane can be raised; | Rupees six hundred and sixty per acre; |
| (ii) | where one crop of paddy can be raised in a year; and | Rupees four hundred and forty per acre; |
| (iii) | where semi dry crops can be grown. | Rupees two hundred and twenty per acre."; |

(4) in sub-clause (5), for the figures and letter "4, 5 or 6A", the figures and letter "4, 5, 5A or 6A" shall be substituted;

(5) in sub-clause (6), for the figures, word and letter "4, 5, 6A or 7", the figures, word and letters "4, 5, 5A, 6A or 7" shall be substituted.

(6) in sub-clause (7),—

(i) in item (i) for the figures, letter and word "4, 5, 6A, 7 and 8" the figures, letters and word "4, 5, 5A, 6A, 7 and 8" shall be substituted;

(ii) in item (ii) in sub-item (a), for the figure and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A," shall be substituted;

(7) in sub-clause (8), in item (ii) for the figures and letter "6A", the figures and letters "5A, 6A", shall be substituted;

(8) sub-clause (7) shall be re-numbered as sub-clause (11) and before the sub-clause as so re-numbered, the following sub-clauses shall be inserted, namely:—

"(9) in section 23, in the proviso, for the words and figures "the maximum rent fixed under the Mysore Tenancy Act, 1952," the words and figures "the rent payable according to the Mysore Land Reforns Act, 1961" shall be substituted;

(10) for section 27 the following section shall be substituted, namely:—

"27. Tenant when to be registered as an occupant:— A tenant on payment to the Government of an amount to one hundred times the land revenue payable in respect of that land plus in the case of lands classified as dry but

possessing facilities for irrigation from any source of water whicw is the property of the Government,

| | |
|---|---|
| (i) where 2 crops of paddy can be raised in a year or where sugarcane can be raised; | Rupees six hundred and sixty per acre; |
| (ii) where one crop of paddy can be raised in a year. | Rupees four hundred and forty per acre; |
| (iii) where semi dry crops can be grown; | Rupees two hundred and twenty per acre; |

shall be registered as occupant of such land and such amount shall be payable in not more than the annual instalments and on or before such dates as may be fixed by the prescribed authority."

The motion was adopted

**The question is:**

"That Clause 3, as amended, do stand part of the Bill"

The motion was adopted

Clause 3, as amended, was added to the Bill.

**Clause 1 Etc.**

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is :

"That Clause 1, the long title the Preamble and the Enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long title the Preamble and the Enacting formula was added to the Bill.

**Motion to pass**

Sri H. HUTCHMASTY GOWDA.— I beg to move :

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 as amended be passed."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The question is :

"That the Mysore Inams Abolition Laws (Amendment) Bill, 1973 as amended be passed."

The motion was adopted and the Bill as amended was passed

The House stands adjourned to meet tomorrow at 1P.M.

(The House adjourned at Twetnty Minutes past Five of the Clock to meet at One of the Clock on Friday the 18th May 1973.)